

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

UTSIKT FRÅN STOCKHOLMS HAMN. — H. 8. D:S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

10DE ÅRG.

DEN 18 APRIL 1909.

N° 29

HVAR 8 DAG.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Skjerve

3
 Axel Johnson

AXEL JOHNSON.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Måhända ha vi ej skäl att med tyske kejsaren utropa att vår framtid ligger på hafvet, men bra många af de faktorer som stödja vår handel och export äro beroende på det sätt, hvarpå vi ordna våra förbindelser sjöledes. Behöfvet af en sjögående handelsflotta tycks ej hos oss ha mötts med samma förståelse som exempelvis i våra grannländer, i alla händelser är det först på senare tid som en uppräckningens vind låtit vår flagga svaja på aflägsnare farvatten. Med desto mera fog kunna vi rikta vår tacksamhet mot de män, som på detta område varit banbrytare, och hvilka satt in sin kompetens och energi på ett mål, hvars värde vi nu alla erkänna. Generalkonsul *Axel Johnson* är inte ny i gården, det var länge sedan han ryckte upp i första linjen af dessa föregångsmän, och hvad han utträttat till höjandet af vår svenska sjöfart och handel i öfrigt måste ha funnit en varm genklang hos alla och en hvar som beröfts af de möjligheter han öppnat.

Redan La Plata-linjen, som är ett jämförelsevis sent utslag af hans initiativrika verksamhet, skall tillförsäkra

honom en bemärkt plats i vår sjöfarts häfder, men bakom detta företag ligger så mycken uthållighet och framsynt arbete, att blott få kunnat prestera det.

Generalkonsul J. är en i ordets bästa bemärkelse "self-made" man, som i den mån han höjt sig ur enkla förhållanden satt in sin duglighet på allmännyttiga mål. Den 23 mars fyllde han 65 år och kunde med heder emottaga den hyllning som från när och fjärran bragtes honom. Med tillfredsställelse kunde han blicka tillbaka på de gångna tiderna, där facerna af ett sträfsamt lif påminde honom om den väg han öfverfarit.

Axel Johnson är född i Jönköping, där han ock erhöll sin första skolunderbyggnad. Dock redan vid tolf års ålder lämnade han skolbanken och 1862 kom han, efter skiftande sysselsättningar, till Stockholm. Så småningom inriktade han sig här på en viss bransch af köpmenskap, och 1873 etablerade han sin egen firma under namn af A. Johnson & Co., där affärer i järn och kol voro de bärande elementen.

(Forts. å nästa sida.)

ERNST CARLSON. †

En stor förlust led vårt högre svenska undervisningsväsen, då den förste överdirektören för den 1904 nyskapade öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, lektor vid Göteborgs högre realläroverk, professor *Ernst Carlson* den 7 april på morgonen skildes hädan. Ännu i blomman af sin ålder — han var vid sitt frånfälle endast 55 år gammal — angreps han af en blodsjukdom, som mänskligt att döma allt för tidigt öppnade hans graf.

Carl Fredrik Ernst Carlson var född den 14 mars 1854, äldste son till den berömda häfdateknaren och statsmannen Fredrik Ferdinand Carlson och dennes maka, född Wahrolin. I faderns lifsgärning låg sonens företecknad. Liksom denne ägnade han sig åt historiens studium, fullföljde det af honom påbörjade stora häfda-verket "Sveriges historia under konungarna af det pfalziska huset" genom omfattande studier till Carl XII:s senare historia, studier, hvilkas slutresultat sammanfattats i ett inom kort utkommande arbete, och verkade som fadern en kort tid äfven som akademisk lärare, i det han åren 1900-03 beklädde den historiska lärostolen vid Göteborgs nybildade högskola. Liksom fadern blef han en framstående parlamentariker, hvilken som representant i Andra kammaren för Göteborgs stad 1897-1905 visade sig i besittning af samma framstående förmåga att vinna folkrepresentationens öra för sina synpunkter, för hvilken upphöjningen till 1873 års betydelsefulla "kompromiss" vunnit riktbarhet. Och nådde han icke som fadern en plats vid konungens rådsbord, blefvo hans insatser till förmån för det svenska undervisningsväsen-

dets utveckling icke mindre, utan snarare ännu mera betydande än dennes. Han hade ärfvt hans intresse för folkskolan: hans insatser i detta hänseende i egenkap af ordförande under tio års tid för Göteborgs folkskolestyrelse skola sent glömmas. Kanske föddes under hans förledning af detta uppdrag med ställningen som lektor i historia, geografi och modersmål vid ett allmänt läroverk — 1883 mottog han utnämning härtill vid Realläroverket i Göteborg — tanken på den kompromiss, som var hans lifs storverk: den realskolexamen för den allmänna medborgerliga bildningen, som ställdes fritt mellan å ena sidan folkskolan och å andra sidan gymnasiet såsom förberedande till den lärda bildningen. En af Ernst Carlson 1899 väckt motion, som vann båda kamrarnes bifall, ledde till tillsättande af den stora läroverkskommitté, ur hvars arbeten under ständig medverkan af den ursprunglige förslagsställaren slutligen framgick den läroverksorganisation, som nu är gällande och för framtiden torde komma att framstå som epökgörande i det svenska undervisningsväsendets historia, särskildt genom den centralstyrelse för läroverken, som i sammanhang därmed upprättades och hvars förste chef Carlson blef, därmed tillika den stora läroverksreformens ledande praktiske organisatör. Att han som undervisare och geografisk läroboksförfattare intog en framstående plats, har i förhållande till detta centrala i hans lifsgärning endast underordnad betydelse.

Fosterlandet sörjer i den hädangångne en sällsynt dugande, för dess väl städse nitälskande son.

Ernst Carlson

Klön porträtt.

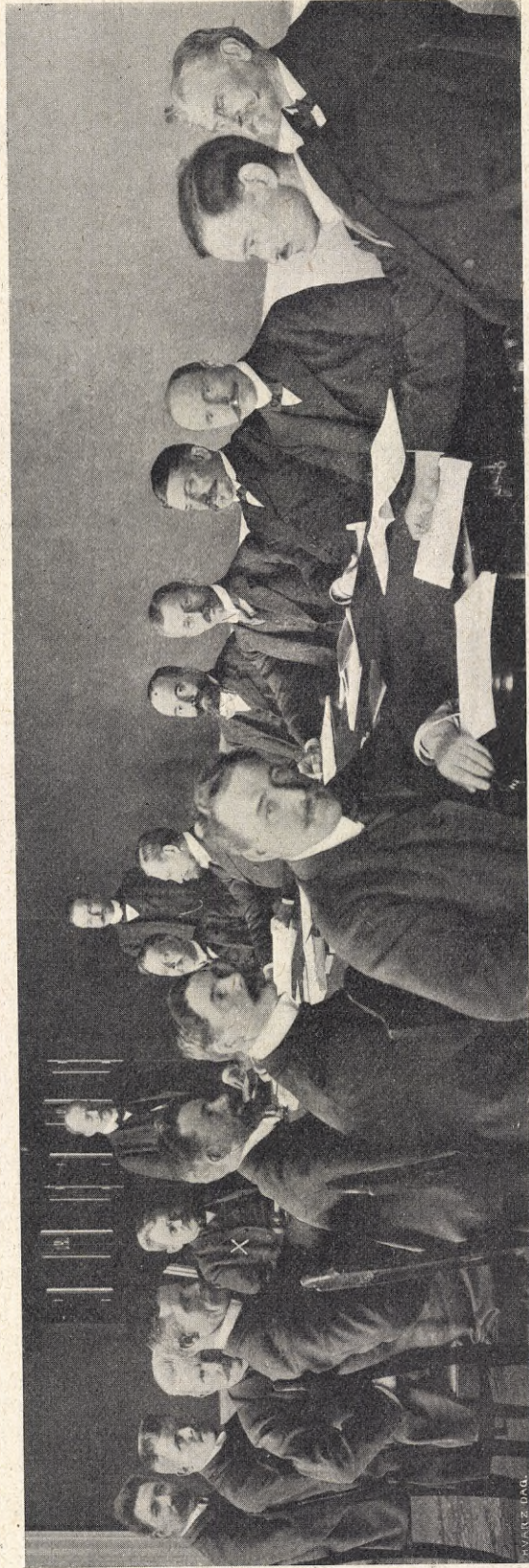
Klön: Bengt Silfverparra.

Då de gamla Avesta-verken på 1880-talet öfver- eller uppgingo i Avesta Järnverks Aktiebolag, blef firman Johnson & Co. snart en af de största intressenterna, och den storartade utveckling, som bruket sedan dess undergått, är till stor del att hänföra till generalkonsul Johnsons personliga ingripande.

Har J:s insats på järnhandteringens område varit af betydning, ligger dock tyngdpunkten af hans verksamhet i hvad han uträttat på sjöfartsnäringens. Ty här framstår J. som den verkliga föregångsmannen, som med klar insikt om betydelsen och gagnet af sin sträfvan sätter in sin hela energi på dess genomförande. Redan på 1880-talet började han intressera sig för rederiverksamhet och bildade tio år senare Rederiaktiebolaget Nordstjärnan, som f. n. är ett af vårt lands största företag inom sin bransch, och hvars ångbåtsflottilj räknar ett sammanlagt displacement af 67,000 ton. Men äfven under framhållande af de förtjänster som J. nedlagt på detta företag, tvingas man hellre dröja vid ett annat, där hans framsynta duglighet och målmedvetna sträfvan den stått fram i sin fördelaktigaste dager. Vi mena La Plata-linjen. Den 26 nov. 1904 expedierades från Göteborg den första reguliära svenska ångaren till Buenos Aires, nämligen "Oscar Fredrik" om 6,700 tons lastförmåga. Resultatet var föga uppmuntrande, i det blott 290 ton gods blefvo anmälda till befraktning. Vid följande tur, som upprätthölls af en annan Johnson-ångare, "Oscar II", sjönk denna siffra till 175 ton, och om äfven det följande året visade en genomsnittlig och afsevärd ökning vållade tradens upprätthållande, trots ett statsbidrag på 80 tusen kronor, generalkonsul Johnson en personlig förlust på omkring 150,000 kr. Dock en sak stod honom klar eller att "handeln följer flaggan", och i det säkra medvetandet gjorde han sina uppoffringar. Intet tyder på att dessa betydande belopp, som han fått vidkännas för linjens upprätthållande, någonsin kunna tagas igen, men de siffror, som belysa stegringen af Sveriges export på de transoceanska länderna, bevisa desto klarare att dessa uppoffringar ej varit förgäfvade, utan tvärtom som äsyftadt var en mäktig häfarm för Sveriges handel. Äfven i andra afseenden har J. bidragit härtill. Sälunda är han en bland stiftarne af Sveriges Allmänna Exportförening och Stockholms handelskammare och har som medlem i en del kommittéer, däribland den stora handels- och sjöfartskommittén af 1898, utträttat ett fruktbärande arbete hvarjämte han under åren 1888—98 tillhörde Stockholms stadsfullmäktige.

År 1884 utnämndes J. till siamesisk konsul i Stockholm och 1892 till generalkonsul. Redan tidigt sökte han utnyttja sina förbindelser med detta fjärrbelägna land och anordnade 1885 en utställning af svenska industrialster i Bangkok samt har sedan dess på allt sätt begagnat sin konsulära ställning till främjande af ett merkantilt samarbete mellan Sverige och Siam. Konsul Johnsons verksamhet, som representerar ett stort och bestämt inlägg i Sveriges handel, är förvisso endast det logiska resultatet af de egenskaper, som gjort deras upphofsman bemärkt och ansedd i vida kretsar inom som utom vårt land.

FREDSLAGSTIFTNINGEN VID JÄRNVÄGARNE.

H. 4 DE STUCKHOLMSFOTOGRAF. KOMMITTÉN FÖR RIKSHUFVUDAFTALET N:R 2 VID ENSKILDA JÄRNVÄGARNA. Byråchefen Elmquist, ordf. X t. v. från hörom (stående); Sekr. Kihlmark och notarien F. O. Schager; t. v. från ordf. (sittande, rundt bordel); ombudsman dir S. Hallberg; kapten O. Wallenberg; trafikchefen J. Johnson och E. O. Simons; riksdagsman Thylander; expeditionsföraren N. J. Engström; konduktör Th. Widlund; verkstadsarb. N. Grönberg; lofören G. A. Bohlin; stationsförman Rob. Nordström; barvakt A. Andersson; förbundskassör P. E. Carlsson och förtröendeman A. P. Viberg. — Det arbetsamt som i dagarna träffats vid de svenska enskilda järnvägarne är ej allenast till sin omfattning det största som någonsin slutits i vårt land utan äfven till sin innebörd af en särskild betydelse för den kontinuerliga driften af våra kommunikationer.

MINISTERSKIFTEN I STOCKHOLM.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparne.
JULES-ALBERT DEFRANCE, den blifvande franske ministern i Stockholm.

Foto. HVAR S DAG. HENRY ALLIZÉ, den afgående franske ministern i Stockholm.

Theodor Roosevelt, Förenta staternas president, är sedan sin ankomst till Europa sin tids mest intervjuade och fotograferade man. Från Neapel dit R. anlände den 3 april, sänder oss vår italienske fotografikorrespondent den här återgif-

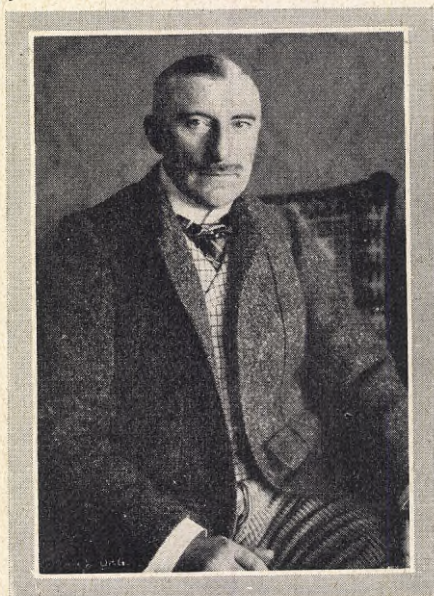

Efter fotografi

ROOSEVELT (X) I NEAPEL (XX) är R:s son.

Kliché: Bengt Sjöforsparne

na foton, visande presidenten vid lunchbordet. Från Neapel gick färden till Ostafrika och jaktmarkerna; på vägen gjordes ett fyra timmars uppehåll i Messina, där han sammanträffade med italienska konungaparet.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparne.

Nuvarande franska sändebudet i Stockholm, m. *Henry Allizé*, kommer inom kort att lämna sin post för att efterträdas af m. *Jules-Albert DeFrance*, direktör i franska utrikesministeriet.

M. Allizé har varit ackrediterad vid vårt hof sedan 24 april 1907. Han skall nu förflyttas till München.

M. DeFrance, som är född den 2 april 1860, har tidigare tjänstgjort som kommunikationssekreterare i Konstantinopel, Santiago i Chile och Madrid. Han har därefter tjänstgjort som minister i Bangkok samt Teheran, hvarifrån han kallades till direktör i franska utrikesministeriet för affärena på Levanten.

T. v. den nye belgiske ministern i Stockholm, m. *Charles Constantin Wauters* (text se sid. 463).

T. h. f. holländske justitieministern *Loeff*, den tredje skiljedomaren i svensk-norska sjögränstvisterna (se vid. föreg. nr af H. S. D.)

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparne.

KONSTNÄRSFÖRBUNDETS UTSTÄLLNING.

Utän vernissagets stimulerande introduktion öppnade Konstnärslörbundet sin utställning i hufvudstaden den 7 april. Arrangemangen erbjuda äfven en annan nyhet i det man uppdelat föremålen i tvenne själfständiga grupper, af hvilka den ena, som är inrymd i Konstföreningens lokal, omfattar skulpturen, medan den andra, förlagd till Hallins utställningslokal, omfattar målningar. Båda afdelningarne äro ganska betydande och bjuda på åtskilliga nyheter.

SJÄLFKRITIK, staty i gips af Carl Eldh.
(Bland konstnärens senaste arbeten.)
BÅGSPÄNNARE* TILL ENGELBREKTSMONUMENTET I FALUN. I gips af Christian Eriksson.

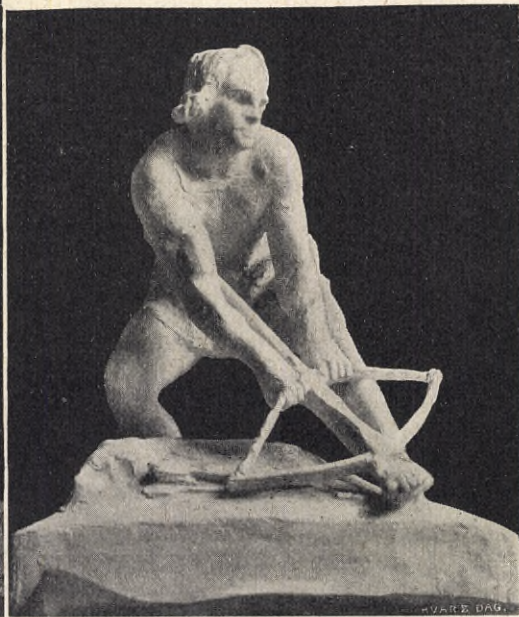

Foto. HVAR 8 DAG
MINNESSTUDIE AF ARON JERND AHL.

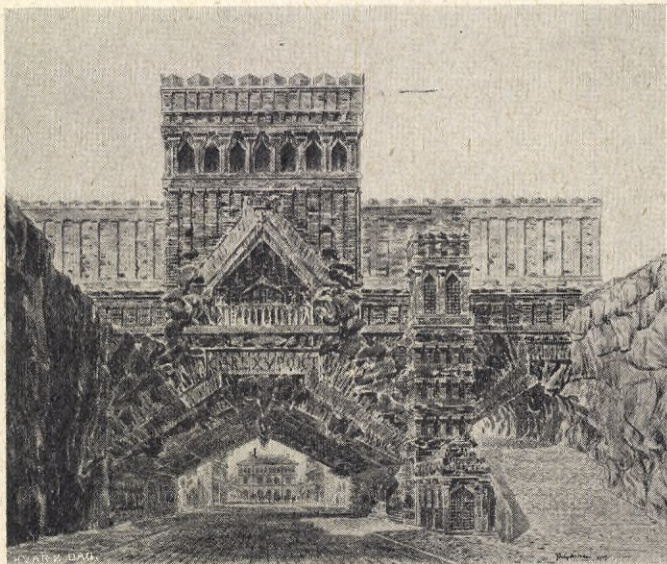

Efter porträtt. Kliché - Bengt Silfverparn
Artisten JOHAN AXEL GUSTAF ANDERSSON (ACKE), fyllde den 7 april 50 år.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

Kliché - Bengt Silfverparn

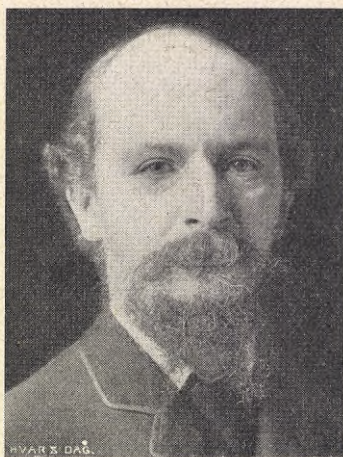
DIABOLOSPELAREN af Tore Strindberg.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF

T. v. AKVARELL AF ACKE. Som utställningslokal i Stockholm tänker sig artisten en magnifik byggnad öfver Karl XV:s port* — den del af öfre Nybrogatan, som är insprängd mellan två klippvägar.

Efter porträtt.

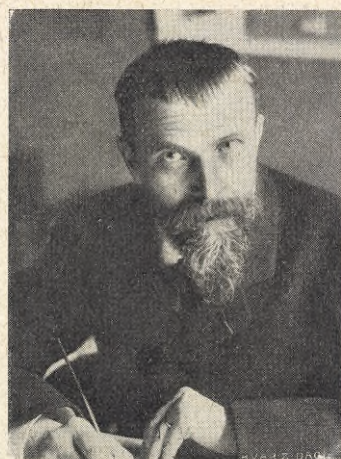
Kliché: Bengt Sjöforsparre

DEN ENGELSKE SKALDEN SWINBURNE †. Nämd såsom Nobelpristagare.

HVAR 8 DAG.

CHARLES RANN KENNEDY, förf. af "The servant in the house."

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

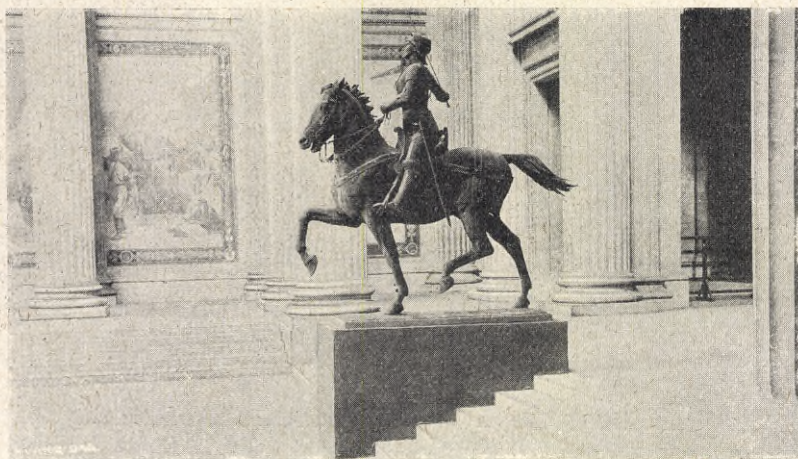
RENÉ DOUMIC, den nye franske akademikern, "en af de odödlige".

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

PROF. HENRI MARTEAU, f. n. på konsertturné i Sverige.

Efter fotografen

Kliché: Bengt Sjöforsparre

EN STATY AF JEANNE D'ARC har nyligen i all stillhet blifvit uppsatt i Panthéon i Paris.

Efter fotografen

ETT SCHUBERT-MUSEUM I WIEN.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

Algernon Charles Swinburne, som den 10 april aflidit i en ålder af 72 år, räknas som samtidens ojämförligt främste skald i England.

Hän var ett stormens geni — efter Byron har ingen engelsk skald så blifvit hädad och smädad som Swinburne efter utgifvandet af sina "Poems and Ballads", de underbart sköna erotiska dikterna, som bilda en epok i den engelska poesiens historia.

Moraliskt, politiskt och socialt fördömd af sitt folks ojämförliga flertal, har lyrikern, romantikern, frihetsskalden Swinburne betydtt mera för sitt land än enbart en revolution i metrikern; och skulle än aldrig de många förstå honom, kunna de få icke glömma honom.

*

"The servant in the house", det mångomtalade skådespelet af mr Charles Rann Kennedy, gifves den (Forts. å sid. 463.)

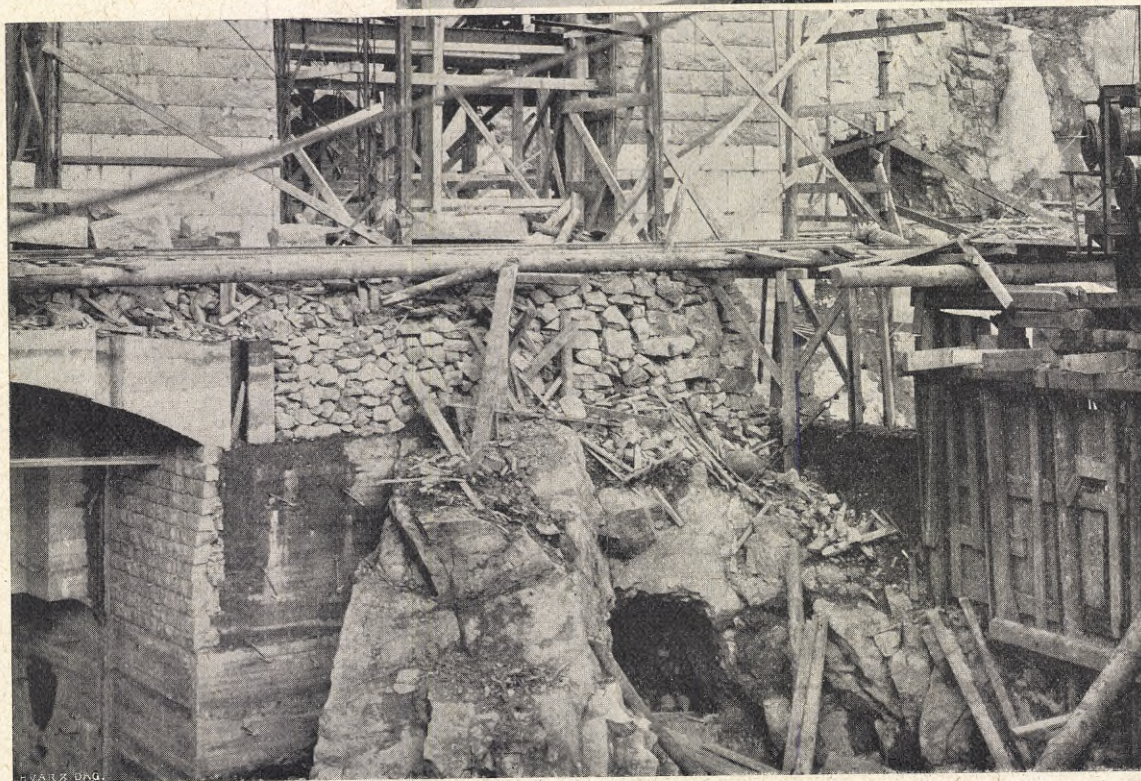

Foto. Wulff, Sthlm.

Öfverst: FRÅN SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS ÅRSMÖTE, som hölls den 6 april i Stockholm under prins Vilhelms (X) ordförandeskap.

Mellerst: FRÅN FYLGIAS LÅNGRESA. Presidentens i Uruguay, Williman, besök å Fylgia i Montevideo. Angaren Lavalleja med presidenten lägger till vid Fylgia, och pres. går öfver fallrepet, mottagen af kom-kapten greve Hamilton.

Nederst: OLYCKSPLATSEN I TROLLHÄTTAN. Vid Trollhätte kanalarbete inträffade den 7 april en svår olyckshändelse — en bärbjälke brast i en viadukt på södra sidan af kraftstationsbygget, och vagnar samt arbetare störtade ned. En arbetare dödades ögonblickligt, tre skadades svårt och fyra lindrigt.

F to Jacobson. Tr. lthättan.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöström Sthlm. Öby.

DEN NYA SVENSKA RESEBYRÅN I BERLIN.

Efter fotografi.

EXTERIÖR af det hus vid Unter den Linden 22, nära Friedrichsstrasse, i Berlin, där Svenska resebyrå är inrymd.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

För hvar dag har under de senaste åren insikten vuxit om lämpligheten, för att icke säga nödvändigheten, för svenskarne att icke helt lita på Sveriges rykte som turistland, utan fastmer allvarligt arbeta på att åt detta rykte vinna allt mer terräng, och med denna växande insikt har ock ett glädjande och alltmera intensivt och målmedvetet arbete begynt i denna riktning.

Det senaste steget framåt är den d. 1 april i Berlin högtidligen öppnade halffofficiella Svenska Resebyrå, som redan är i fullt arbete med att göra reklam för Sverige under den blifvande säsongen, som ju bl. a. är Stockholmsutställningens. Och man förväntar, att genom byråns arbete stora turistströmmar skola intresseras för att taga vägen till vårt land; och att konkurrensen med den lika så nya danska resebyrå skall blifva framgångsrik.

Efter fotografi.

INTERIÖR FRÅN SVENSKA RESEBYRÅN. Byråns inredning är ett vackert prof på svensk konstindustri.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöforsparre Sklm—Öbg.

HOLLAND I VÄNTANS DAGAR.

Sedan den 9 april stå kanonerna laddade framför drottning Wilhelminas slott i Haag, beredda att ögonblickligt kungöra hvad hela det holländska folket med sådan spänning väntar och hoppas — en tronarfvings födelse.

Allt intill den 5 april kunde drottningen själf dagligen deltaga i statsgöromålen och besvara de talrikt inströmmande telegrammen. Hennes tillstånd beskrifves som utmärkt, och professor Kouwer från Utrechts universitet vistas dag och natt i slottet.

Ingen af Haag-garnisonens officerare har beviljats de sedvanliga påskferierna, enär trupperna måste stå redo för *den stora*

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

DROTTNING WILHELMINA AF HOLLAND.

paraden, som skall äga rum omedelbart efter en lycklig nedkomst. Öfverallt i landet förberedas stora fester, och gåfvor af allehanda slag komma dagligen och stundligen till slottet.

Härolder i renässansdräkter komma att den stora dagen rida omkring i Haag och med trumpetsignaler kungöra den glada nyheten; på tredje dagen skall en stor folkkoncert äga rum utanför slottet och på tionde dagen skall ett väldigt kostymeradt fakeltåg vandra genom stadens gator.

Folkets nervositet står på sin höjdpunkt; skulle förväntningarna gäckas, kommer detta att tungt drabba landet.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

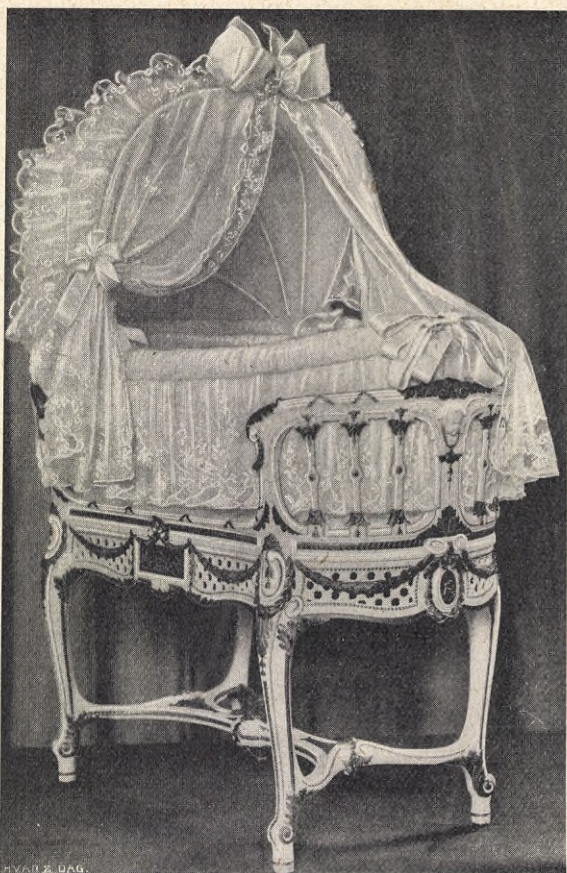
DROTTNING WILHELMINA (i friesisk nationaldräkt) OGH PRINSEN-GEMÅLEN HEINRICH.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

ÄNKEDROTTNING EMMA, som eventuellt kommer att förestå regeringen.

HVAR 8 DAG.

Efter fotografier

T. v.: VAGGA, EN SKÄNK AF KVINNORNA I PROVINSEN ZUID-HOLLAND.

T. h.: BARNVAGN, SKÄNKT AF KVINNORNA I PROVINSEN ZEELAND.

N. derst: SLOTTET I HAAG.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Gt.

HVAR 8 DAG.

Efter fotografi

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Gt.

MR PHILANDER S. KNOX, som vid presidentskiftet i Förenta staterna tillträdde posten som statssekreterare för utrikes ärenden.

toriet till stånd. Tack vare kommunalförvaltningarna i Berlin, privatpersoner och vetenskapligt intresserade föreningar har man kunnat åstadkomma de nödiga medlen.

Det storartadt anlagda mönsterinstitutet är afsedt för såväl lekmän som vetenskapsmän. Föreläsningssalen är byggd utan pelare så, att man från alla platser kan se projektionsskärmen. En projektionsapparat möjliggör framförande utan tidsförlust af svarthvita och

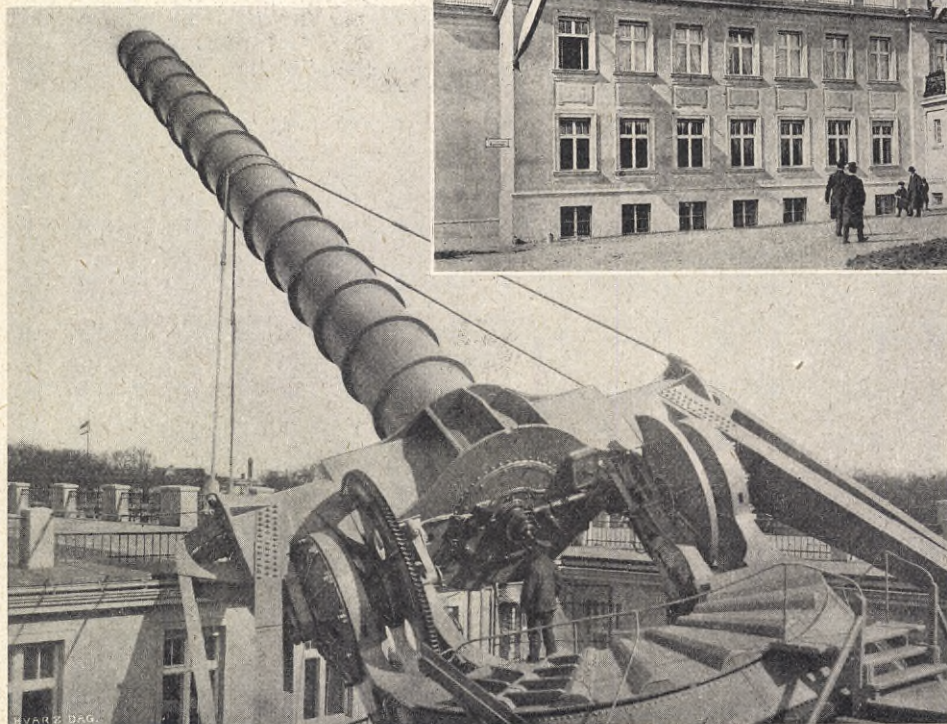
I närvaro af en talrik mängd inbjudna, däribland främst representanter för in- och utländska universiteter och vetenskapliga föreningar, ägde den 4 april invigningen af det nya tyska *observatoriet i Treptow* vid Berlin rum. Det är med stora svårigheter, givetvis mest ekonomiska, man lyckats få det nya observa-

DET NYA OBSERVATORIET TREPTOW VID BERLIN.

kolorerade bilder samt spektroanalytiska och optiska försök. De stora takfönstren kunna ögonblickligt tillslutas för detta ändamål, och salen upplyses elektriskt.

Byggnaden krönes af ett jätteteleskop.

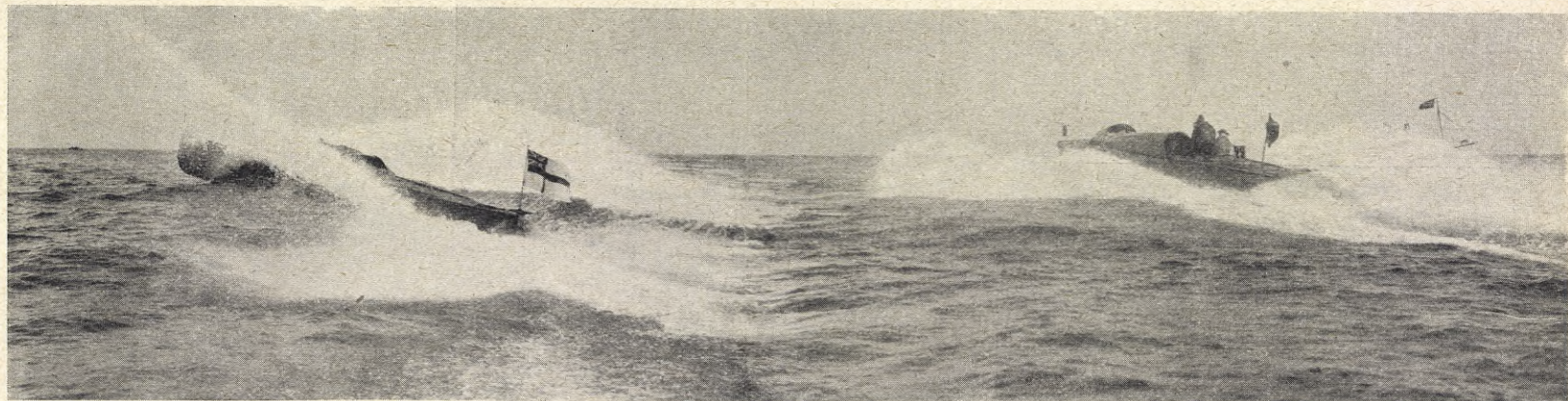

Efter fotografier.

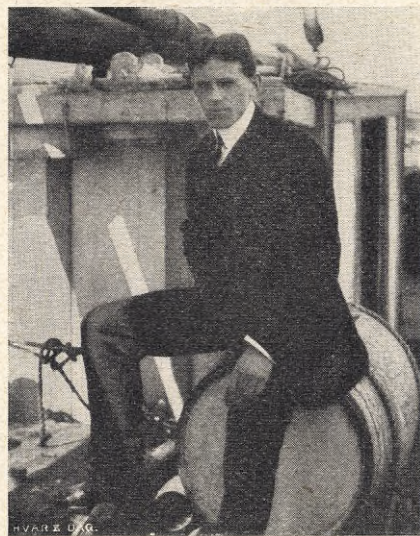
JÄTTETELESKOPET.

Kliché: Bengt Sjöström.

MOTORBÅTAR MED TORPEDJAGARES HASTIGHET.

EINAR MIKKELSEN.

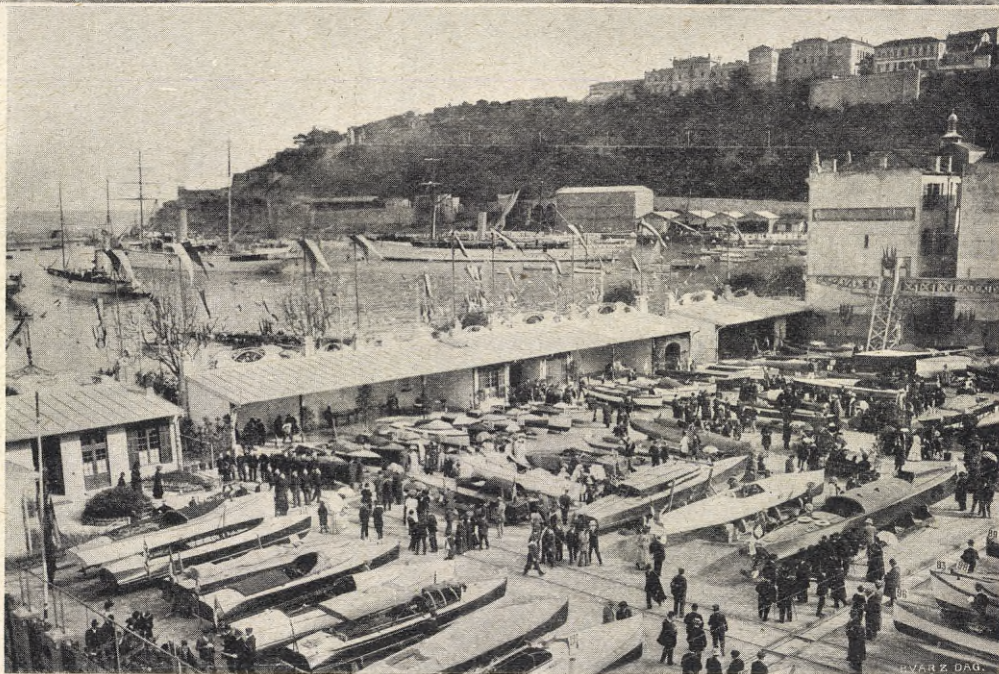
Efter porträtt.

Kliché: *Bengt Sjöfverparre*
Förbereder en Grönlandsexpedition för att på sin polarjakt söka efter sin omkomne landsmans, MYLIUS ERICSENS, dagböcker.

I Monaco har nyligen hållits ett större "motormeeting", och återge vi här från de intressanta täflingarna och utställningen därstädes några fotografier.

Öfverst t. v.:
ENGELSKA MOTORBÅTEN WOLSELEY SIDDELEY II, som eröfrade Monte-Carlo-priset som första båt i täflan för stora racers. Den lilla, 15 meter långa båten, uppnådde den förfärande hastigheten af 62,5 km. i timmen, motsvarande 33 $\frac{3}{4}$ knop.

Öfverst t. h.:
FRANSKA MOTORBÅTEN PANHARD LEVASSOR, som i samma täflan tillkämpade sig 2:dra priset.

Efter fotografier

VY ÖFVER UTSTÄLLNINGEN AF MOTORBÅTAR.

Kliché: *Bengt Sjöfverparre*

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gö

DEN VÄLDIGA CROSS-COUNTRY-LÖPNINGEN I GRÜNEWALD VID BERLIN, I HVILKEN C:A 700 LÖPARE DELTOGO. Löpningen ägde rum den 4 april vid Hundeklehensee på en sträcka af öfver 6 km. Det var en utomordentlig syn att se den väldiga skaran snabblöpare täfla; också hade samlats en åskådarskara på väl 20,000 människor.

I Jardin d'Acclimation öppnas i dessa dagar en sär-egen utställning. Man har nämligen här samlat en koloni af 300 lefoande dvärgar som fått åt sig uppförd en egen liten stad med teater, kyrka o. s. v.

Våra bilder visa:

Den öfre:
EN VAGN MED DVÄRGAR KOMMANDE FRÅN STATIONEN.

De nedre:
I DVÄRGARNAS STAD. Den å bilderna synliga dörren är 1 m. hög.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

Efter fotografi.

Foto. Hamngriet, Stockholm

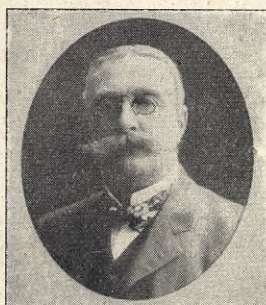
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

A. E. K. MÖRNER.
Grefve, godsägare, kommunal-
man. — Björksund. 85 år 17
April.

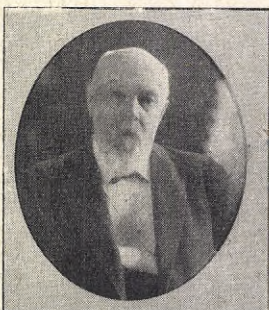
A. ARVIDSSON.
Protst. — Stora Levene.
75 år 9 April.

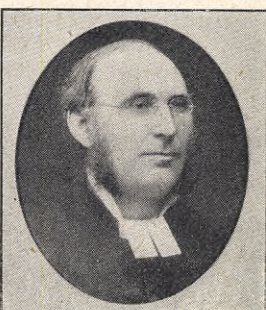
J. M. STUART.
Riddarhussekreterare, v. hä-
radshöfding — Stockholm.
65 år 2 April.*

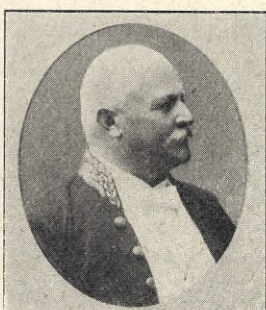
O. BLANK.
Stationsskrifvare. — Jönkö-
ping. 50 år 21 April.*

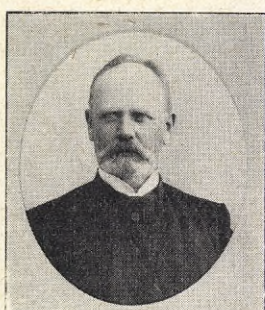
J. M. A. GRENANDER
Auditör. — Stockholm. 85 år
18 April.*

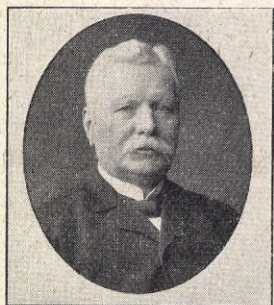
P. WAGENIUS.
Kontraktspost. — Hofvberberg.
70 år 13 April.

H. E. K. WISTRAND.
Öfverinspektör. — Göteborg.
60 år 7 April.*

J. A. SMITH.
Kyrkohärde, fil. doktor. — Fj är-
dingslöf. — 60 år 1 April.*

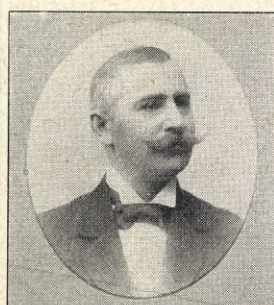
J. O. von FRIESEN.
F. d. Bibliotekarie. Fil. doktor.
— Stockholm. 75 år 7 April.*

B. H. W. von UNGE.
Lasarettsläkare. — Norrkö-
ping. 60 år 5 April.

C. A. A. LEWENHAUPT.
Grefve. Kabinetskammarh.
— Claestorp, Katrineholm.
55 år 3 April.*

W. WELIN
Köpmän. Kommunalman. —
Karlstad. 50 år 15 April.

S. MATTSON. †
F. d. kontorist. — Malmö.
F. 38. † 22 Mars 09.*

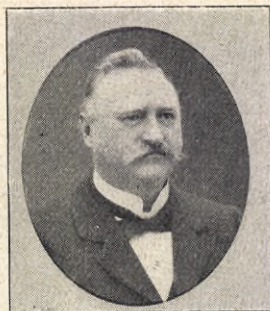
E. J. SANDSTRÖM. †
F. d. Disponent. Kommunal-
man. — Djursholm.
F. 48. † 22 Mars 09.

A. W. C. BROCKMAN. †
E. o. Hofrättsnotarie. — Karl-
stad. — F. 62. † 5 April 09.*

O. RUBÉNSON. †
Journalist. — Stockholm.
F. 69. † 5 April 09.

P. E. ÖBERG. †
Grosshandlare, kommunalman.
— Uppsala. F. 48. † 18 Mars 09.

H. T. Z. MEMSEN. †
Grosshandlare. — Varberg.
F. 60. † 2 April 09.*

JOHN STUART. Studentex. 63, ex. till rättegångsverken 71, v. häradshöfding 72, riddarhuskanslist 84, riddarhussekreterare 90. Notarie i riksdagens statsutskott 73—89, sedan 81 sekreterare hos riksdagens revisorer, sedan 90 sekreterare i statskontoret.

OLLE BLANK. 50 år fyller den 21 april förste stationsskrifvaren vid statens järnvägar i Jönköping Olle Blank. Känd rundt om i Sveriges bygder såsom den glade skämtaren och originala landsmålaren "Gäskifvan i Dröpsult". Sin talang har han under bortåt 30 år beredvilligt ställt till välgörenhetsfesters förfogande.

ALFRED GRENANDER. Studentexamen 41, hofrättsex. 48. E. o. kanslist vid Överpostdirektörsämbetet 47, i Justitierevisionen 48, auskultant i Svea hofrätt s. å., i Krigshofrätten 49, i Göta hofrätt s. å. E. o. notarie i Svea hofrätt s. å. Auditor vid Västgöta reg. 50. Förordn. att förvalta borgmästareämbetet i Skövde 49-50, sekreterare vid åtskilliga järnvägsmöten m. m. Riksdagsman i borgarståndet 59—60, 62—63, 65—66, ledamot af Riksd. A. K. till 82, med undantag af perioden 76—78, därunder led. i flera utskott. Statsrevisor 62 och 66. Led. af Skaraborgs läns landsting 63—82, ordf. hos stadsfullm. i Skövde 63—82, ordf. i drättselkammaren 60—66, led. af stadens sparb. direktion 61—62, styrelseledamot i Skaraborgs läns Enskilda bank sedan 65 m. m.

HELMER EDWARD KONSTANTIN WISTRAND. Stud.-ex. 70 och e. o. kammarsskrifvare i K. Tullverket s. å. tullförvaltare i Dufved 83, i Östersund 86, i Söderhamn 93. Öfverinspektör och chef för tullbevakningsinspektionen i Göteborg sedan 98.

JOHN ALBREKT SMITH. Stud.-ex. 66, fil. dr 74. Kyrkoherde i Gylle och Kyrkoköpinge sedan 95. Mangarig brandchef och hälsovårdsordf. i Trelleborg. Stadsfullmäktigt därstädes från 03 ordf. i bevilningsberedningen och taxeringsnämnden

JOHAN OTTO von FRIESEN. Stud.-ex. 54, fil. dr 60. Adjunkt vid Nya elementarskolan i Stockholm samt dess huvudlärare i botanik och zoologi 61—99. Lärare för prins Eugen 76—84. Från år 81 bibliotekarie hos konung Oscar samt 82—84 kanslist vid k. mts orden. Författat en hel del vetenskapliga arbeten.

GREFVE CLAES LEWENHAUPT. Studentex. 75, underlöjtnant vid Lifreg. husarer 76, afsked såsom ryttmästare 94. Kammarherre hos kronprins Gustaf 94, kabinettskammarherre hos konung Gustaf. Landstingsman. Ordf. i kommunalstämman i Östra Vingakers socken. Ordf. i Svenska fjäderfäafvelsföreningen, vice ordf. i Svenska Kennelklubben m. m.

S. MATTSOEN. † En inom arbetaretietsar mycket känd person. Ordf. i och stiftare af en hel del föreningar och styrelser.

WILHELM BROCKMAN. † Stud.-ex. 80, ex. till rättegångsverken 86, e. o. hofrättsnotarie i Svea hofrätt 87 tjänstgjorde B. i Södersysslets och Väster-Nerikes domsaga, i hvilka domsagor han och innehade domareförordnande. Sekr. i Karlstads drättselkammare 91—07, hos stadens fullmäktige och deras beredningsutskott sedan 93, sek. hos fattigvårdsstyr. Sedan 93 ombudsman hos Värml. läns brandstodsbolag, ombudsman vid riksb. afdeln.-kontor i Karlstad 92.

HARRY MEMSEN. † Ordf. i fattigvårdsstyr. Isaretsdirektionen och i styrf. för Skyddshemmet å Måhult, led. af stadsfullm. drättselkammaren, stadsfullm. beredningsutskott, belysningskommittén, suppleant i styr. för Varberg — Atrans järnväg samt suppleant i landstinget.

H. CEDERGREN. † Under pressläggningen ingår meddelande om att märkesmannen inom svenskt telefonväsende direktör Henrik Cedergren i Stockholm plötsligt aflidit. Vi hänvisa till arg. III: 16 där hans porträtt och biografi återfinnes.

OLOF RUBENSON. † Med den i dessa dagar bortgångne journalisten *Olof Rubenson* förlorar svenska pressen en af sina mera bemärkta personligheter. Känd såsom flitig kåsör och intervjuare under märkena *O. R.*, — of m. fl. i hufvudstadstidningar, har han gjort sig kanske icke mindre bekant såsom H. 8. D:s korrespondent i Stockholm. Under åren 1900—07 gaf han sålunda en stor del af både tid och förmåga åt denna tidnings intressen i hufvudstaden. Vi ägna honom här en erkänslans gård i orden
TACK FÖR GOD VAKT!
H. 8. D:s Red.

(Forts. fr. sid. 454)

15 april som premiär på *Svenska Teatern i Stockholm*. Skådespelet, som första gången gafs i New York i mars 1908, är öfversatt på nio olika språk och kommer inom kort att uppföras i St Petersburg, Berlin och Paris. Till svenska har "The servant" öfversatts af fr. Hilda Englund, den uppburna svensk-amerikanska skådespelerskan (i nr 24 af H. 8. D. återfinnes portr. af fröken E. jämte en scen ur "The servant").

Litteraturhistorikern René Doumic, den nye franske akademikern, är nu 50 år gammal. Han var först lärare — bland hans lärjungar är Edmond Rostand; sedermera har han helt ägnat sig åt kritiken och litteraturhistorien. Bland hans arbeten är "Från Scribe till Ibsen" ett af de märkligare. D. är kritiker i "Revue des deux mondes".

En vän af svensk musik, professor *Henri Marteau*, den berömda violinmästaren, Joachims efterträdare vid K. musikhögskolan i Berlin, har nu en kort tid gästat Sverige på konsertturné. I samband med konserten den 8 april i Stockholm skedde den första utdelningen af det af hr Robert Beyer i Berlin stiftade Henri Marteau-priset, och på aftonen var fest anordnad för prof. M. som nämnda dag firade 25-årsminnet af sitt första offentliga uppträdande. Vid detta tillfälle instiftades på M:s förslag en *Berwaldsförening*. Vi kunna här i landet icke vara nog tack samma att en auktoritet sådan som Henri Marteau intresserar sig för att äntligen vår store svenske kompositör Berwald kommer till sin fulla rätt äfven i utlandet.

Elt Schubert-museum kommer Wien inom kort att äga. Staden Wien har nämligen inköpt ett hus vid Nussdorferstrasse, afsedt att inrättas till ett museum, dit minnena af *Frans Peter Schubert*, den geniale tonsättaren och viskompositören, skola sammanföras. S:s födelseort var Lichtenthal, en af Wiens förstäder.

(Till portr. å sid. 452.)

Sedan en tid befinner sig baron Daelmans efterträdare, nyutnämnde belgiske ministern, m. *Charles Constantin Wauters*, i Stockholm.

Som diplomater i allmänhet har m. W. haft sin verksamhet förlagd till olika delar af vår jord. Han utnämndes sålunda till attaché i Rom 1889, blef andre legationssekreterare i Paris 1891, tjänstgjorde i Egypten 1891—96 som chargé d'affaires och förste legationssekreterare samt upprätthöll den senare posten i London 1897—98. Kallades till "conseiller" i Spanien samma år, öfverflyttades till Amerika i samma egenhet 1900 och kvarstannade därstädes till 1905. Beklädde liknande post i Haag samt utnämndes 1906 till minister i Mexico hvarifrån han kallades till sin nuvarande befattning i oktober 1908.

Redaktionen af HVAR 8 DAG och GULDÄX ansvarar för emottagna manuskript

endast om 20 öre i frimärken åtfölja desamma.

Manuskript läsas i tur med förut inkomna och honoreras omedelbart efter införandet.

FÖRSÖKS PROFNING med den af ingenjör Grane, Västerås, uppfunna postutväxlingsapparaten för i gång varande bantåg. Å postvagnen hänger den postsäck, som skall aflämnas från tåget, och å stolpen (den s. k. "stationsapparaten") i bildens mitt hänger den postsäck, som skall uppfångas af tåget. Fångandet sker medelst de snedt ofvanför postsäckarna synliga öglorna eller "fångbyglarna", hvilka medtagande postsäcken fastna på och öfverflyttas till de likaledes å bilden synliga "fångkrokarna", af hvilka den å vagnen efter skedd postväxling nedfälls, så att postiljonerna med lätthet kan genom fönstret intaga säcken i postkupén.

Nr 2 fr. h. är ingenjör Grane.

Från musiklifvet i landsorten äro vi i tillfälle återgifva vidstående fotografi, visande *Mjölby Musikkapell* som, bildadt af nuvarande distr. chefen vid S. J. major H. Lemke, nu existerat i 20 år, med regelbundna repetitioner och uppspelningar.

Vi namnteckna: Hr G. Em. Anderson (x) som varit med från början såsom 1:e violinist och sedan 12 år såsom ledare, nitisk och outtröttlig, samt hr Thure Palm (kontrabas i 17 år) och fru Anna Anderson (pianist).

29: E HÄFTET INNEH.:

Axel Johnson. — Ernst Carlson. † Fredslagstiftningen vid järnvägarne. — Ministerskiftet i Stockholm. — Roosevelt i Neapel. — Konstnärslöfvet utställning. — Svenska bilder för dagen. — Den nya svenska resebyrå i Berlin. — Holland i väntans dagar. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri. — Ny svensk uppfinning.

INGENJÖR GRANES POSTUTVÄXLINGSPAPPARAT.

Sedan den 6 augusti förlidet år användes vid Dingtuna järnvägsstation på linjen Stockholm—Örebro en af ingenjör A. Grane i Västerås uppfunnen *postutväxlingsapparat* för i gång varande bantåg, hvilken två gånger om dagen utväxlar post med snälltåg som passera nämnda station utan att stanna. Apparaten, hvilken såväl upptager som aflämnar post, fungerar utmärkt, trots den stora hastighet af minst 60 kilometer i timmen, som tågen ha.

Det finnes här i landet ca 250 järnvägsstationer vid hvilka man nu nödgas *kasta* postsäckarna från tåget, trots att detta är förenadt med många olägenheter och flerfaldiga gånger varit orsaken till missöden och olyckor. Vid dessa stationer kan emellertid ingen post *upphämtas till tåget*. Det är däraf tydligt, att Granes postutväxlingsapparat bör blifva af största betydelse för en snabb och pålitlig postbefordring.

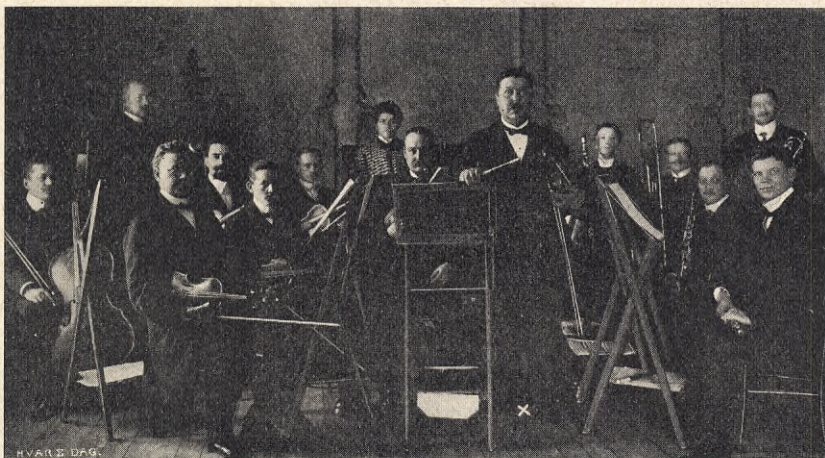

Foto. Wellertz. Mjölby.

MUSIKLIFVET I LANDSORTEN: MJÖLBY KAPELL, som inom kort firar sin 20-åriga tillvaro.

Kisthå: Bengt Sjöström